

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 119/2011-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 6. apríla 2011 predbežne prerokoval sťažnosť Mgr. I. F., L., zastúpeného advokátom JUDr. J. M., L., vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 5 Ndob 48/2010 z 28. októbra 2010 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Mgr. I. F., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 13. januára 2011 doručená sťažnosť Mgr. I. F. (ďalej len „sťažovateľ“), vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 5 Ndob 48/2010 z 28. októbra 2010.

2. Sťažovateľ vo svojej sťažnosti uviedol:

«Žalobou zo dňa 12. 05. 2010, doručenu Okresnému súdu Prešov dňa 20. 05. 2010, sa žalobca JUDr. I. J., advokát..., P... (ďalej len „žalobca“), domáha proti žalovanému (sťažovateľovi), ako správcovi konkurznej podstaty úpadcu D..., B... (ďalej len „úpadca“), zaplataenia náhrady škody vo výške 250.000,00 eur s príslušenstvom. Konanie na Okresnom súde v Prešove sa viedlo pod sp. zn. 13Ro/150/2010. Okresný súd Prešov dňa 27. 05. 2010 túto vec z dôvodu miestnej nepríslušnosti postúpil Okresnému súdu Banská Bystrica.

Okresný súd Banská Bystrica začal konať vo veci samej a dňa 08. 07. 2010 pod č. k. 61Rob/279/2010-30 vydal platobný rozkaz, ktorým uložil žalovanému (sťažovateľovi) povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 250.000,00 eur s prísl. Proti tomuto platobnému rozkazu podal sťažovateľ včas odpor zo dňa 23. 07. 2010, doručený Okresnému súdu Banská Bystrica dňa 23. 07. 2010, a platobný rozkaz tak nenadobudol právoplatnosť.

Následne listom č. k. 7 C/136/2010 zo dňa 23. 08. 2010 Okresný súd Banská Bystrica postúpil vec Krajskému súdu v Banskej Bystrici ako súdu vecne a miestne príslušnému v zmysle § 372n O. s. p. s názorom, že ide o spor vyvolaný a súvisiaci s konkurzným konaním.

Krajský súd Banská Bystrica s postúpením veci nesúhlasil, nakoľko mal za to, že nejde o spor vyvolaný alebo súvisiaci s konkurzným konaním a vec predložil na rozhodnutie Najvyššiemu súdu SR. Najvyšší súd SR uznesením č. k. 5Ndob/48/2010 zo dňa 28. 10. 2010 (ďalej len „napadnuté uznesenie“) o tomto nesúhlase s postúpením veci na Krajský súd v Banskej Bystrici rozhodol tak, že príslušným na konanie vo veci je Krajský súd Banská Bystrica...»

3. Sťažovateľ s názorom najvyššieho súdu „že ide o vec súvisiacu s konkurzným konaním a teda že vo veci je vecne príslušný Krajský súd v Banskej Bystrici, nesúhlasí“ a tvrdí, že „postupom a rozhodnutím porušovateľa (t. j. najvyššieho súdu, pozn.) bolo porušené jeho základné právo na súdnu ochranu a právo na spravodlivý proces zakotvené v článku 46 ods. 1 Ústavy SR, ako aj právo na zákonného sudcu podľa čl. 48 ods. 1 Ústavy SR“.

4. Podľa názoru sťažovateľa „Takýmto nesprávnym právnym posúdením vecnej príslušnosti Najvyšší súd SR napadnutým uznesením porušil právo sťažovateľa na

spravodlivý proces a právo na zákonného sudcu, pretože zákonným sudcom v tejto veci nie je len sudca podľa rozvrhu práce ale aj sudca vecne a miestne príslušného súdu. Napadnuté uznesenie Najvyššieho súdu SR je tiež arbitrárne, nakoľko nie je z neho zrejmé, akými úvahami sa Najvyšší súd SR riadil, keď vyslovil názor, že ide o vec súvisiacu s konkurzným konaním. Sťažovateľ má za to, že vecne a miestne príslušným súdom v tejto veci je Okresný súd Banská Bystrica vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti...“

5. Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

„Uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 5Ndob/48/2010 zo dňa 28. 10. 2010 boli porušené základné práva sťažovateľa podľa článku 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky.

Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 5Ndob/48/2010 zo dňa 28. 10. 2010 a vec vracia Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na nové konanie a rozhodnutie.“

II.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv alebo slobôd nerozhoduje iný súd.

7. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

8. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na prerokovanie ktorých nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

9. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, ak namietaným postupom orgánu štátu nemohlo dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, alebo keď preskúmanie označeného postupu (rozhodnutia orgánu štátu) v rámci predbežného prerokovania vôbec nesignalizuje možnosť porušenia základného práva alebo slobody sťažovateľa, realnosť ktorej by bolo potrebné preskúmať po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (napr. I. ÚS 66/98, II. ÚS 101/03, I. ÚS 27/04, I. ÚS 25/05).

10. Sťažovateľ namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 1 ústavy uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 5 Ndob 48/2010 z 28. októbra 2010.

11. Ústavný súd pripomína, že podľa ústavy je systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne. Z toho vyplýva, že ústavný súd zásadne nemá právomoc rozhodovať o návrhoch, o ktorých je oprávnený podľa platných právnych predpisov rozhodovať iný (všeobecný) súd.

12. Obsahom základného práva na súdnu ochranu je predovšetkým poskytnúť uplatňovanému právu súdnu ochranu, avšak len za predpokladu, že sú splnené procesné podmienky súdneho konania. Zmyslom tohto základného práva je umožniť každému reálny prístup k súdu a tomu zodpovedajúca povinnosť súdu konať vo veci. K problematike práva na spravodlivý proces je potrebné uviesť, že okrem prístupu k súdu sa čl. 46 ods. 1 ústavy priznáva aj určitá kvalita súdneho konania, inak povedané, spravodlivý proces.

13. Článok 46 ods. 1 ústavy je prvotným východiskom pre zákonom upravené konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky príslušných na poskytovanie právnej ochrany zaručenej ústavou v siedmom oddiele druhej hlavy ústavy (čl. 46 až čl. 50 ústavy).

14. Ústavný súd zohľadňujúc svoju doterajšiu judikatúru pripomína, že nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu, ani preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol, alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takéhoto výkladu a uplatňovania s ústavou, respektíve s medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Z tohto postavenia ústavného súdu vyplýva, že môže preskúmať rozhodnutia všeobecných súdov len v prípade, ak v konaní, ktoré predchádzalo ich vydaniu, alebo samotným rozhodnutím došlo k porušeniu základného práva alebo slobody. Skutkové a právne závery všeobecného súdu môžu byť teda predmetom kontroly zo strany ústavného súdu vtedy, ak by vyведенé závery boli zjavne neodôvodnené alebo svojvoľné, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (I. ÚS 13/00, I. ÚS 82/04).

15. Najvyšší súd svojím uznesením vo veci sp. zn. 5 Ndob 48/2010 z 28. októbra 2010 určil, že príslušným súdom „na konanie vo veci je Krajský súd Banská Bystrica“ (pozri tiež bod 2).

16. Najvyšší súd v odôvodnení svojho rozhodnutia v podstatnom uviedol:

«Okresný súd Banská Bystrica podaním zo dňa 8. septembra 2010 (č. l. 86) postúpil spis vedený na tomto súde pod sp. zn. 7 C/136/5010 Krajskému súdu v Banskej Bystrici ako súdu vecne a miestne príslušnému podľa ust. § 372n O. s. p. z dôvodu, že ide o spor vyvolaný a súvisiaci s konkurzným konaním. Zároveň uviedol, že nie je príslušný ani v súlade s ust. § 84 O. s. p. a ust. § 85 O. s. p.

Podaním doručeným Krajskému súdu v Banskej Bystrici dňa 21. septembra 2010 (č. l. 88) žalovaný Mgr. I. F. (t. j. sťažovateľ; pozn.) ... vyjadril svoj nesúhlas s postúpením

veci. Svoj nesúhlas s postúpením veci odôvodnil tým, že v tejto veci nejde o spor vyvolaný a súvisiaci s konkurzným konaním, nakoľko nejde o incidenčnú žalobu, vylučovaciu žalobu alebo iný druh žaloby, ktorej potreba alebo právo vyplynie zo samotného priebehu konkurzného konania, alebo ktorá by sa týkala konkurznej podstaty.

Krajský súd v Banskej Bystrici vyslovil názor, že nie je miestne a vecne príslušný na prejednanie a rozhodnutie veci vedenej na Krajskom súde v Banskej Bystrici pod sp. zn. 65 Cbi/2/2010 z dôvodu, že v posudzovanom prípade nejde o spor vyvolaný konkurzom...

Krajský súd zároveň zistil, že Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením č. k. 36-24K 107/1996-524 zo dňa 2. augusta 2010 konkurz na majetok úpadcu D... zrušil a Mgr. I. F., zbavil funkcie správcu konkurznej podstaty. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 6. septembra 2010.

Z vyššie uvedených dôvodov Krajský súd v Banskej Bystrici predložil Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky spis sp. zn. 65 Cbi/20/2010 na rozhodnutie o nesúhlase Krajského súdu v Banskej Bystrici s postúpením veci Okresným súdom Banská Bystrica podľa ust. § 104a ods. 3 O. s. p...

Podľa § 372n O. s. p., ak sa konkurzné alebo vyrovnacie konanie začalo do 31. decembra 2005 na súde, ktorý je príslušný podľa právnej úpravy účinnej do 31. decembra 2005, je touto súd príslušný aj na konanie v sporoch vyvolaných a súvisiacich s konkurzným a vyrovnacím konaním s výnimkou vypořádania bezpodielového spoluvlastníctva manželov aj po 31. decembri 2005.

V predmetnej veci si žalobca žalobou na začatie konaniu zo dňa 12. mája 2010 uplatnil voči žalovanému právo na zaplatenie sumy 250 000.-- Eur s príslušenstvom.

Na majetok úpadcu D., so sídlom B., bol rozhodnutím Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 24K 375/97 dňa 19. marca 1998 vyhlásený konkurz. Konkurzné konanie úpadcu D., so sídlom B., sp. zn. 36-24K 107/96 prebehlo na Krajskom súde v Banskej Bystrici. Predmetom sporu je žaloba o zaplatenie sumy 250 000,- Eur s príslušenstvom, z dôvodu zanedbania si povinnosti správcu konkurznej podstaty pri správe majetku a týmto konaním spôsobenej škody žalobcovi je nepochybné, že spor o zaplatenie sumy 250 000.-- Eur s príslušenstvom s konkurzným konaním, súvisí.

Z uvedeného dôvodu Najvyšší súd Slovenskej republiky s poukazom na ust. § 104a ods. 3 O. s. p. rozhodol, že na prejednanie veci je príslušný Krajský súd Banská Bystrica.»

17. Najvyšší súd sa podľa názoru ústavného súdu v odôvodnení rozhodnutia dostatočným spôsobom vysporiadal s otázkou namietanej vecnej príslušnosti súdu (Krajského súdu v Banskej Bystrici) majúceho konať v merite veci. Pritom nezistil existenciu takých skutočností, ktoré by nasvedčovali tomu, že by namietané rozhodnutie najvyššieho súdu bolo možné považovať za svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené, resp. za také, ktoré by popieralo zmysel základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, pretože najvyšší súd sa vyrovnal s námietkami sťažovateľa, ktoré sú v zásade totožné s tými, ktoré uplatnil aj na ústavnom súde. Iba skutočnosť, že sťažovateľ s názorom najvyššieho súdu nesúhlasí, nemôže byť dôvodom na vyslovenie porušenia ním označených práv, ak podľa názoru ústavného súdu je rozhodnutie vrátane jeho odôvodnenia ústavne neakceptovateľné.

18. Ústavný súd vo svojej stabilnej judikatúre uvádza, že postup a rozhodnutie súdu, ktoré vychádzajú z aplikácie konkrétnej zákonnej procesnoprávnej úpravy, nemožno hodnotiť ako porušovanie základných práv a slobôd (I. ÚS 8/96, I. ÚS 6/97). Za porušenie základného práva pritom nemožno považovať neúspech v konaní. Inak povedané, obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ústavy (resp. práva na spravodlivé konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd) nie je záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníka konania, preto nie je možné považovať nevyhovenie návrhu v konaní pred všeobecným súdom za porušenie týchto práv (I. ÚS 3/97).

19. Pretože ústavný súd nezistil príčinnú súvislosť medzi postupom a uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 5 Ndob 48/2010 a namietaným porušením (prípadne odoprením či odňatím) základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, odmietol jeho sťažnosť v tejto časti po jej predbežnom prerokovaní ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

20. Sťažovateľ ďalej namietal porušenie svojho základného práva nebyť odňatý svojmu zákonnému sudcovi zaručeného čl. 48 ods. 1 ústavy, ktoré vidí v tom, že najvyšší súd neakceptoval jeho názor na určenie vecnej príslušnosti súdu (pozri tiež bod 18).

21. Ústavnoprávna zásada vyjadrená v čl. 48 ods. 1 ústavy sa vzťahuje na konanie a rozhodovanie vo veci samej a k jej porušeniu môže dôjsť len vtedy, ak bola nesprávne založená vecná alebo miestna príslušnosť všeobecného súdu (napr. IV. ÚS 106/09). Podľa názoru ústavného súdu v posudzovanej veci najvyšší súd dostatočne analyzoval v odôvodnení napadnutého rozhodnutia pravidlá určenia vecnej príslušnosti. Medzi napadnutým rozhodnutím najvyššieho súdu, ktoré je založené na právnom názore o vecnej príslušnosti v predmetnej veci konajúceho súdu, s ktorým sťažovateľ nesúhlasí a z tohto dôvodu namieta aj porušenie svojho základného práva upraveného v čl. 48 ods. 1 ústavy, nie je podľa názoru ústavného súdu žiadna taká súvislosť, ktorá by po prijatí sťažnosti reálne pripustila záver o jeho porušení. Z toho dôvodu ústavný súd odmietol sťažnosť aj v tejto časti ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

22. Vzhľadom na uvedené skutočnosti ústavný súd odmietol sťažnosť sťažovateľa ako celok, tak ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia, a nepovažoval za dôvodné zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľa (pozri bod 5).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. apríla 2011